

2025-04-10
S2025/00795 (delvis)

Socialdepartementet

Myndigheten för delaktighet
Box 47082
100 74 Stockholm

Uppdrag till Myndigheten för delaktighet att stödja kommuner och regioner i genomförandet av funktionshinderspolitiken

Regeringens beslut

Regeringen ger Myndigheten för delaktighet i uppdrag att stödja kommuner och regioner i deras genomförande av funktionshinderspolitiken genom samordning, kunskapsstöd, utbildningar och spridning av goda exempel.

Myndigheten för delaktighet får även i uppdrag att fördela medel, efter ansökan, till kommuner som ska kunna arbeta mer riktat med funktionshinderspolitiken (modellkommuner) samt till en lämplig organisation som ska kunna bistå i ansökningsförfarande, i samordning av modellkommuner, med nätverk, uppföljning och andra stödjande insatser inom området för kommuner och regioner.

Myndigheten för delaktighet får prioritera bland inkomna ansökningar samt meddela närmare villkor för administration, utbetalning, uppföljning och återbetalning av medlen i uppdraget. Myndigheten ska redovisa antalet ansökningar, vilka projekt som beviljats medel samt sammanställa kommunernas redovisningar. Kommunerna ska återbetala medel som inte har använts eller inte har använts i enlighet med syftet med bidraget. Myndigheten ska även redovisa projekt som kommunerna i sin redovisning till myndigheten bedömer som goda exempel.

För uppdraget får Myndigheten för delaktighet under 2025 använda högst 16 500 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg uppförda anslaget 4:2 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet, anslagsposten 9 del till MFD. Av dessa medel får Myndigheten för delaktighet använda 3 000 000 kronor för eget

arbete kopplat till uppdraget. Myndigheten för delaktighet ska senast den 1 april 2026 redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet) och sedan årligen.

Redovisningarna av uppdraget ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Regeringen beslutade 2021 om en ny strategi med syfte att följa upp funktionshinderspolitiken utifrån det nationella målet (Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken S2021/06595). Strategin pekar ut 12 prioriterade samhällsområden och 29 statliga myndigheter som särskilt ansvariga i genomförandet. Myndigheten för delaktighet utses i strategin till ansvarig för att ge stöd till de berörda myndigheterna i deras uppföljningsarbete. Regeringen avser även att påbörja beredningen av en ny nationell handlingsplan för att uppnå målet med funktionshinderspolitiken där innehållet i handlingsplanen bl.a. kommer att grunda sig på resultat från arbetet som sker inom ramen för strategin för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken. Handlingsplanen bedöms kunna beslutas under 2026.

Skälen för regeringens beslut

Kommuner och regioner har en avgörande roll i arbetet för att nå det nationella målet för funktionshinderspolitiken. Kommunerna har en viktig roll gällande insatser för skydd, omsorg och stöd till personer med funktionsnedsättning i olika åldrar. Kommunernas arbete för att stärka inträdet i arbete för de personer med funktionsnedsättning som står längst ifrån arbetsmarknaden och för att denna grupp ska få sysselsättning är avgörande. Dessutom har de en central roll i att säkerställa en hållbar och robust samhällsplanering gällande utformning av olika miljöer, bostadsförsörjning men också beredskap och stöd vid kris och krig. Kommunerna är också en central aktör för att kunna erbjuda barn och unga trygga levnadsvillkor och utvecklande miljöer för fritid och fysisk aktivitet.

Regionerna har ett viktigt ansvar när det handlar om frågor om bl.a. hälso- och sjukvård, regional planering, kollektivtrafik, hjälpmedel och habilitering.

Syftet med modellkommunverksamheten är att genomföra det nationella målet för funktionshinderspolitiken. I arbetet ska även strategin för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken och andra relevanta insatser inom ramen för denna beaktas. Insatserna bör även bidra till jämställdhet mellan kvinnor och män samt att rättigheterna för barn och unga beaktas. Om möjligt bör arbetet med anledning av uppdraget även dra nytta av och komplettera kommuners pågående arbete inför införandet av en ny socialtjänstlag och omställningen till en mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst (S2025/00122, S2024/02239) samt andra relevanta överenskommelser mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Insatser och modellkommunsverksamhet bör tydligt kopplas till det pågående arbetet som sker inom ramen för funktionshindersstrategin för att därigenom stärka förutsättningarna för ett effektivt genomförande av funktionshinderspolitiken på kommunal och regional nivå.

Regeringen beräknar att 16 500 000 kronor kommer att avsättas årligen för uppdraget under åren 2026–2031, under förutsättningen att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Camilla Waltersson Grönvall

Anders Vallin

Kopia till

Myndigheten för delaktighet
Sveriges kommuner och regioner